

Redegørelse om inspektion i Pensionskassen PenSam

Finanstilsynet var i perioden september-oktober 2016 på inspektion i Pensionskassen PenSam.

På inspektionen blev pensionskassens væsentligste områder gennemgået med fokus på forretningsmodellen og med størst vægt på de områder, der har den største risiko. Inspektionen omfattede bl.a. ledelse og organisation, investeringer, risikostyring, solvensforhold, forsikringsforretning og outsourcing.

Sammenfatning og vurdering

Pensionskassen ejer sammen med FOA forsikringsholdingvirksomheden PenSam Holding A/S. PenSam Holding A/S ejer bl.a. datterselskabet PenSam A/S, som er et administrationsselskab, og PenSam Liv. Pensionskassen har outsourcet driften til PenSam A/S.

Pensionskassen er under afvikling, da al indbetaling af bidrag ophørte pr. 31. december 1990. Pensionskassens medlemmer er primært optaget gennem kollektiv overenskomst. Pensionskassen har ca. 50.000 medlemmer, hvoraf 2/3 er pensionister.

Pensionskassens pensionsprodukter er traditionelle gennemsnitsrenteprodukter.

Dødelighed

Pensionskassen anvender et tegningsgrundlag ved tilskrivning af bonus, hvor dødeligheden hidtil har været G82-grundlagets dødelighed. G82-dødeligheden er ikke længere en betryggende dødelighedsforudsætning for livsvarige ydelser. Finanstilsynet påbød pensionskassen at foretage en ny anmeldelse af det tekniske grundlag, hvor alle elementer i tegningsgrundlaget er betryggende.

Afviklingsstrategi

Pensionskassen er en afviklingskasse og har som følge heraf et øget behov for fokus på kapitalplaner, likviditetsstyring, levetidsrisiko, fordeling af kollek-

tive midler og omkostninger. Pensionskassen anvender i kapitalplanlægningen en fremregningsmodel, som ikke belyser udviklingen i basiskapitalen i forskellige alternative, men realistiske scenarier.

Finanstilsynet vurderede, at udgifter til rentegarantier, forøget levetid og omkostninger betyder, at der er en risiko for, at afviklingen af pensionskassens forpligtelser kan medføre varig systematisk omfordeling mellem de forskellige aldersgrupper. Finanstilsynet gav derfor pensionskassen en risikooplysning i forhold til at have et øget fokus på alternative, men realistiske scenarier i budgetter og kapitalplaner, så der kan formuleres en robust afviklingsstrategi for pensionskassen.

Utilstrækkelig administrativ og regnskabsmæssig praksis

Der er i perioden fra 2014 til 2015 konstateret afvigelser mellem den regnskabsmæssige værdi af de forsikringsmæssige hensættelser i de enkelte kontributionsgrupper og værdien af aktiverne i de til hver gruppe tilknyttede konti og værdipapirdepoter.

Pensionskassen har i 2015 ryddet op og flyttet aktiver mellem kontributionsgrupperne og basiskapitalen. I forlængelse heraf flyttede pensionskassen ligeledes afkastet generet af de omtalte aktiver for året 2015 fra basiskapitalen til relevante kontributionsgruppers bonuskonti.

Finanstilsynet påtalte, at pensionskassen ikke har haft en tilstrækkelig god administrativ og regnskabsmæssig praksis i forhold til at sikre overensstemmelse mellem aktiver og passiver.

Investeringsmæssige forhold

Finanstilsynet gav pensionskassen en risikooplysning i forhold til kompleksiteten af de investeringsmæssige rammer, idet der er risiko for, at bestyrelsen ikke har et tilstrækkeligt overblik over pensionskassens risikoanvendelse samt direktionens dispositionsmuligheder.

Finanstilsynet påbød endvidere bestyrelsen at sætte grænser for rentefølsomheden ved ændringer af rentekurvens form, og at sætte rammer for risikoen for ændringer i den implicite volatilitet i relation til aktiver, der indeholder et optionselement. Finanstilsynet påbød yderligere pensionskassen at sikre, at der sker rapportering på alle investeringsmæssige rammer.

Pensionskassen fik derudover et påbud om at beregne renterisikoen for rentefølsomme aktiver ved fuld re-prisning som foreskrevet i standardformlen til opgørelse af solvenskapitalkravet.

Partiel intern model for levetid

Pensionskassen har Finanstilsynets tilladelse til at anvende en partiel intern model for levetid til opgørelse af solvenskapitalkravet.

Finanstilsynet påtalte, at pensionskassen ved opgørelsen af solvenskapitalkravet i perioden primo 2016 til maj 2016 ikke anvendte oplysninger, der stemte overens med de metoder, der blev anvendt til opgørelsen af de forsikringsmæssige hensættelser. Dette skyldes, at kalibreringen af levetidsstødet i opgørelsen af kapitalkravet ikke tog udgangspunkt i det aktuelle levetidsbenchmark, som blev anvendt ved opgørelsen af hensættelserne.

Finanstilsynet fandt i øvrigt, at pensionskassen i perioden maj til september 2016 på grund af manglende validering ikke havde sikret sig, at modellen fortsat var hensigtsmæssig og afspejlede pensionskassens levetidsrisiko. Finanstilsynet påbød pensionskassen at sikre, at der i valideringspolitikken fastlægges et klart tidsforløb i forbindelse med opdatering af data og validering af levetidsmodellen, således at det sikres, at levetidsmodellen er hensigtsmæssig i forhold til at afspejle pensionskassens levetidsrisiko og dermed fører til et tilstrækkeligt solvenskapitalkrav.